

generaal Reynders daar niet zwaar aan tilde. Hij zag uiteraard een Duitse aanval als een mogelijkheid, hij hield die aanval evenwel niet voor waarschijnlijk en was in die opinie versterkt door alles wat met het november-alarm samenhang. Zeker, hij had (maar dan op aandrang van de ministers Dijkhoorn en van Kleffens en vooral van de koningin) bepaalde voorzorgsmaatregelen genomen, maar zijn hart was er niet bij geweest; aan al die verontrustende geruchten had hij weinig waarde toegekend, in een 'danger imminent' had hij niet geloofd. En had de afloop hem niet in het gelijk gesteld? Er was op de 12de november niets gebeurd.

★

De aanvalsdatum voor *Fall Gelb* is door Hitler vóór de rode mei 1940 niet minder dan negentien maal vastgesteld en achttien maal opgeschoven.¹ Negentienmaalkreeg dus ook de *Abwehr* informatie. Wij weten niet met zekerheid of Oster in de gelegenheid was, al die data zonder uitzondering aan zijn vriend Sas door te geven; Osters inlichtingen waren niet altijd volledig, maar dat er, ook toen Sas op 13 november naar Berlijn teruggekeerd was, herhaaldelijk bericht van hem binnenkwam dat Nederland op een bepaalde datum door Duitsland overvallen zou worden, staat vast.² Keer op keer was die informatie op het moment waarop zij doorgegeven werd, juist. Maar die data verstreken, de een na de ander. Niets geschiedde. Na het november-alarm werd het midden januari voor er van Nederlandse zijde weer bijzondere voorzorgsmaatregelen genomen werden, en dat tweede alarm (dat wij nog beschrijven zullen) was minder gevolg van enige aankondiging van majoor Sas, dan van een waarschuwing uit België waar men door de noodlanding van een Duits vliegtuig documenten buitgemaakt had welke in de richting van een spoedige aanval op Nederland en België schenen te wijzen. Anders gezegd: de data die majoor Sas doorgaf, zijn op zichzelf, vóór de

¹ Een volledige lijst bij Jacobsen: *Fall Gelb*, p. 141. ² Op 20 november bepaalde Hitler dat *Fall Gelb* op 3 december ingezet zou worden; de Belgische militaire attaché te Berlijn, kolonel Goethals, wist die datum op 30 november aan Brussel te berichten. Diezelfde dag corrigeerde hij: het zou 10 december of later worden. Inderdaad had Hitler op 27 november het offensief tot 9 december uitgesteld. De aanvalsdatum van 17 december, op 6 december door Hitler bepaald, werd op 7 december door Goethals aan Brussel gemeld (a.v. en berichten van Goethals in de collectie-Vanwelkenhuyzen). Stellig zijn die berichten door Sas aan Den Haag doorgegeven.